

## Forhandling

### Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Beslutningsforslaget fra SF indeholder ligesom et tidligere forslag fra samme parti forslag om afgivelse af årlige beretninger om efterretningstjenesternes virksomhed. Jeg kan om det tidligere forslag henvise til Folketingets forhandlinger 1985-86, sp. 9128-9158.

Derudover stilles der forslag om ændret tilrettelæggelse af den parlamentariske kontrol med efterretningstjenesterne, herunder nedsættelse af et særligt parlamentarisk kontrolorgan.

Forslaget om udarbejdelse og offentliggørelse af årlige beretninger om efterretningstjenesternes virksomhed efter de detaljerede retningslinjer, som forslagsstillerne har angivet i deres forslag, vil efter min opfattelse være forbundet med betydelige sikkerhedsmæssige betæneligheder. En sådan ordning ville også kunne have uheldige følger med hensyn til de muligheder, som vi i dag har for at få nødvendige oplysninger fra efterretningstjenester i de andre lande, som vi samarbejder med.

Den foreslåede ordning med et særligt parlamentarisk kontrolorgan, som jeg forstår efter forslaget skal holdes løbende underrettet om tjenesternes virksomhed, giver efter min opfattelse anledning til principielle betæneligheder, sådan som vi også har haft lejlighed til flere gange tidligere at drøfte det her i Tinget.

Vi har jo tradition for, at forsvarsministeren har ansvaret for forsvarets efterretningstjeneste og justitsministeren for politiets. Dette ansvar er ikke alene et retligt ansvar, men også et ansvar, der gør sig politisk gældende i forhold til Folketinget. Efter min mening vil indførelsen af et særligt parlamentarisk kontrolorgan i høj grad bidrage til at sløre forsvarsministerens og justitsministerens retlige og politiske ansvar for efterretningstjenesternes virksomhed. Indførelse af et sådant særligt kontrolorgan vil således give anledning til betydelig tvivl om, hvorvidt Folketinget kan gøre ansvar gældende over for ministrene for dispositioner, der har været forelagt kontrolorganet, eller som kontrolorganet dog har været bekendt med uden at skride ind.

Med den linje, som Folketingets ombudsmand har lagt, vil indførelsen af et særligt kontrolorgan formentlig også få til følge, at den nu-

værende adgang til at indbringe efterretningstjenesternes og justitsministerens afgørelser for Folketingets ombudsmand ophører, da Folketingets ombudsmand ikke kan tage stilling til Folketingets virksomhed og formentlig heller ikke til virksomhed, som et særligt kontrolorgan, hvis medlemmer udpeges af Folketinget, fører tilsyn med,

Vi behandlede også i 1972 et lovforslag om nedsættelse af et særligt parlamentarisk kontrolorgan. Dette forslag gik nærmere ud på, at regeringen skulle udpege medlemmerne efter indstilling fra de partier, der er repræsenteret i Det Udenrigspolitiske Nævn. Også i relation til dette forslag blev der under Folketingets behandling bl.a. peget på de principielle betæneligheder, som nedsættelsen af et sådant kontrolorgan giver anledning til, navnlig risikoen for ansvarsforflygtigelse. Jeg henviser til Folketingets forhandlinger 1971-72, sp. 3406-3440.

Efter beslutningsforslaget fra SF skal medlemmerne af det såkaldte Wambergudvalg udpeges af Folketinget og ikke som i dag af regeringen. Der er efter min opfattelse ikke behov for en ordning som den foreslåede, og jeg vil da også sige, at jeg er helt uforstående over for de kritiske bemærkninger, som anføres i bemærkningerne til forslaget med hensyn til kontroludvalgets hidtidige virksomhed.

Kontroludvalget har med hensyn til sagskundskab og indsigt i de samfundsforhold, som er af betydning i denne henseende, efter min mening en tilfredsstillende sammensætning, og det er regeringens opfattelse, at udvalget på en overordentlig anerkendelsesværdig måde har varetaget sine opgaver. Jeg kan altså fuldt ud dele den vurdering, som tidligere regeringer har givet udtryk for vedrørende kontroludvalgets arbejde og hele virksomhed.

Efterretningstjenesternes virksomhed er jo helt nødvendig såvel i relation til varetagelse af statens sikkerhed som i relation til det politimæssige arbejde, f.eks. med henblik på forebyggelse af de uhyggelige terrorhandlinger, som vi har oplevet de senere år, og som understregede betydningen af efterretningstjenesternes virksomhed. Det er også blevet foreslået tidligere, også med forslagsstillerens tilslutning, i den beretning, der blev afgivet, da man i sin tid bedømte en sag i 1970, hvor man jo fastslog, at man fortsat har brug for en varslings- og efterretningstjeneste og også må give disse